

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:
на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодинокі число по 10 сотиків.

Телефон Редації ч. 1484.
Контото почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руоче ми сердце і віра руска“. — З Русланових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 год по полудни. — Редакция, адміністрация і експедиция „Руслана“ при ул. Хмельовского ч. 15, II поверх. Експедиция місцева в Агенції Соколовского ул. Я гайлоньска ч.

Рукописи звертає ся лиш га попередну асторугу.

Рекламації лише неопечатані є вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надієнім“ 40 сот. Подяки і праван донесеня по 30 сот. від стрічки.

Положене в Угорщині по ухваленю виборчої реформи.

(X) Угорщина переживала в сім місяці від 4-го марця знов раз т. зв. „історичні хвили“. Міністерству д-ра Лукача повело ся в незвичайно короткім часі полагодити два великі важні закони, а іменно від 4—13 марця виборчу реформу, а 13-го марця на однім засіданю новий регулямін. Одначе сю Геркулесу працю довершило стокількадесят послів з т. зв. сторонництва праці, а не брало участі в сій роботі около 100 невдоволених із сторонництва праці, 5 Румунів, 3 Словаків, 4 демократів, 15 католицких людовців, 50 Кошутівців, 30 Юстівців, 20 безпартійних Андрашівців, 18 безпартійних сорокосмаків а між ними і славний прихильник виборчої реформи Кріштофі. Переважна отже більшість усунула ся від виборчої реформи. І по сій виборчій реформі, котру д-р Лукач і гр. Тісса називають епохальним ділом, сподівають ся они „втихомиреня“.

Тимчасом се не буде втихомирене, але утверджене на довгі часи верховладі сторонництва праці. Ще відно правительство так не заманувало себе, як теперішнє в сім случаю. З коначности вся опозиция, почавши від католицких людовців аж до червоних межинародовців зединила ся, щоби повалити сю виборчу реформу і се не вийшло на марне. Ще перед роком повело ся правительству при дрібних нагодах здобувати собі в поодиноких комітетах і виборчих округах громадні завви довіря. Тепер же дивним дивом, коли таку далекосяглу і основну справу переведемо, як виборча реформа, не найшло ся навіть десять таких завви довіря. Суспільність врозуміла і оцінила дійсну вартість сеї виборчої реформи і не відчувала потреби тішити ся нею і висловлювати бажання правительству. Суспільність відчуває се добре, що ся реформа не тільки не має практичної вартости, але стане небезпекою для краю і насе-

лення і що треба буде сю реформу піддати основній ревізії.

Сей ревізійний рух піддержує опозиция з цікавого боку. Іменно звертають ся опозиційні живла проти невиясненої справи д-ра Лукача піднесених докорів. Д-р Лукач сподіває ся задля недостачі доказів бути оправданим. Однак серед незвичайних обставин уділена відставка міністрови ісповідань гр. Зічієму отверезила правомисльних членів сторонництва праці.

На чолі щораз зростаючої опозиції став бувший міністер-предсідник і теперішній предсідник сторонництва праці гр. Куен-Гедерварі, а цілію сего руху є поваленє міністерства Лукача і гр. Тісси перед 5-им мая. Новий кабинет мав би довести до порозуміння між більшістю а опозицією, направити похибки зроблені д-ром Лукачом, всю предлогу виборчу при участі всіх сторонництв піддати основній ревізії і перевести відтак ще раз єї ухваленє. Щоби се ударемити, удавав ся пос. Дежі, котрий вступив з жалобою проти д-ра Лукача, до гр. Куена-Гедерварія, а мимо всяких заперечень мали єї відвідати таки відбути ся на бажанє гр. Куена.

Католицкі людовці мають оправдані поводи виступати проти сеї виборчої реформи і проти системи д-ра Лукача і гр. Тісси, котра хоч нішком вимірена проти християнського населеня краю.

Число державні прихильного християнського населеня сільського є на основі нового закона виборчого о много менше як число социал-демократичних виборців. Можна зовсім певно побоювати ся, що сойм вибраний на основі нового закона виборчого буде мати сильну радикальну закраску. Як оправданє є се побоюванє, доказує статя недавно оповіщена кальвінським прихильником гр. Тісси, послом Роландом Гегедішом, котрий вихопив ся з тим, що першим наслідком нового закона виборчого буде акция за т. секуляризацию церковних дібр. Від піддержки епископату і доволі нечисленної католицкої аристокрації в Угорщині буде се залежати, чи в

сій боротьбі о таку несправедливу виборчу реформу католицкі людовці досягнуть бажані успіхи.

Чи се свьязчик чи анархіст?*)

Якийсь „Священик“ (?) помістив в „Діла“ з дня 22. марця 1913. ч. 64. (8346) статю під загол. „Станіславська язва“, в якій кидав ся на свьязчиків не підпадаючих під єго свьязогляд, називаючи їх згідно „станіславськими філософами“ та відсуджує їх від патріотизму і католицкого духа.

Щоби видати осуд, чи хтось єсть філософом, патріотом і католиком, то треба бути перше самому філософом, патріотом і католиком. Тимчасом „Священик“ з „Діла“ не єсть ні філософом, ні патріотом, а бодай розумним патріотом і о чім найбільше можна сумнівати ся, то се, чи він єсть взагалі свьязчиком.

Що він не є філософом, о тім може легко переконати ся сей, що має бодай крихітку понятя о філософії. Бо філософом називає ся той, що уміє думати. Що хтось уміє думати, показує ся з того, що хтось уміє оцінити і упорядкувати річи після їх вартости, що мусить відповідати їх доброті. Для того правдиві філософи ставили завсідги на першим місці Бога, яко жерело всякого єствования і всякого добра і єму підпорядкували усї річи і цінили людей після того, як котрий з них служив Богу.

Тимчасом „Священик“ з „Діла“ ставить на найвишнім місці „народність“ і їй підпорядковує усьо, навіть Бога. Се видно з того, що він оцінює людей не після того, як они працюють для народности та в якім они стоять відношеню до „Рідної школи“ і т. п. не

*) Давмо місце ще одному дописцеві, котрий доповняє виводи попередних в сій справі. — Ред.

вглядаючи в усье зовсім, в яких руках находить ся „Рідна Школа“ і деякі народні інституції і чи они можуть вийти народови на користь чи може на шкоду. Дятого здає ся мені, що нема ні одного Русина, що не був би за рідною школою, та не бажав би розвитку народних інституцій, але знов не кожний піде сліпо за деякими провідниками тих інституцій, що уже показали достаточнє ворожий напрям для Церкви, а тим самим і для Бога, до котрого Церков провадять. Не кажу, аби всі провідники були такими, але велика їх часть.

Сеж не давні часи, коли в Станіславові на концерті „Рідної Школи“ співали Гуса, а Гадзіньский говорив про сакраментальне робленє д. . . й. Чиж свьязчик може підпирати і такі стремління, на се нехай відповість совість „Священиков“ з „Діла“, коли він її ще має? Нехай „Рідна Школа“ та інші інституції змінять свою тактику, нехай не ображають релігійних чувств совісних свьязчиків, а тогді я певний, що не буде ні одного свьязчика, що не пішов би за ними.

Може „Священиков“ з „Діла“ не відомо, що народи жили і загубили разом із своїми інституціями, а як нас поучує істория, то загубили дятого, що прорвали звязь з Богом і стали ся неморальними. А ушали они дятого, що коли они зійшли з правої дороги, не було кому їм отворити очий і відвернути їх від грозячої їм небезпеки. Але після „Священика“ з „Діла“, то кожде вказанє на рану народу і ходженє по манівцях єсть нападом на народність.

Чи се розумний суд?

Дальше показує досвід, що найбільше зробили для народу не єї люди, що висували народність на перший план, але що працювали для Бога і для щастя людских душ. Нехай „Священик“ з „Діла“ спитає ся міسیونарів, а они єму скажуть, що тоті приєднували найбільше прихильників для свого народа, що працювали для Бога і для спасеня людских душ. Єслиж коли котрий з міسیونарів показав, що єму ходять не о повисші добра,

Іштван Шомагази.

Граф Агенор і письменник.

Шілясі, зобовязав ся редакторови принести на означений час свою нову повість, тому сидів при бюрку і коли покоївка помагала єго жінці вбирати ся, писав скоро:

Розділ XXIV.

„Граф сидів у вигіднім фотелю і опер ноги на коминок. На дворі гудів осінний, мокрий вітер, але в розкішній робітній аристократа, вистеленій медвежими шкірами було приємно і тепло. Граф читав якийсь французский дневник і курив своє улюблене цигаро. В покою панувала цілковита тишина, переривана хіба тільки тиканєм рокового годинника і шелестом перевертаних листків. Бог вість, як довго тревала би тая тишина, коли би нараз не відозвав ся був дзвінкий жіночий голос:

— Отже?

Граф відложив часопис і пустив новий клуб диму на стелю, засіяну арабесками. Перед ним стояла єго жінка, славна красавиця, смирителька мужеских сердець і причина всіляких двобоїв.

— Що розумієте під отсим питаєм, графине?

— Думаю, графе, що знаєш, о що ходить..

— Ах, певно знова про виїзд? — засьміяв ся граф. — Я, мабуть досить ясно значив мій погляд на тую справу. Тепер можу хіба тільки повторити — ні!

Графиня опустила ся на мягко вистелений паркет і сперла свою чудову голову на графові коліна.

— Агеноре! — сказала. — Чи не хочеш ти мене зрозуміти? — і зайшла ся голосним плачем. — Той воздух дусить мене, товариство томить, балі, забави нудять.. Я так багну кусочка неба, тропечки моря, відпочинку.. Ту, знаю, що вмру — чую се, розумію, сьєм того певна.. О! Агеноре! Змилосерди ся! виври мене з тої невинносімої атмосфери!

Граф закурив нове цигаро і заложив ногу на ногу.

— Пані, графине! — сказав сухо, — лишім ті зайві сцени. Знаєте, як я не люблю тих глупих сентименталізмів і як не зношу пустої балаканини.. Коли мене пізнали хоть трохи, то повинні би також знати, що я завжди додержую слова! Краще прошу задзвонити на Жерома, щоби подав чай.

Встав і пустив ся до дзвінка, але графиня заступила єму дорогу і простягнула до него свої дріжучі долоні.

— Агеноре! прошу тебе на усьо в світі.. Твоєю невідлижкою, твоїм вірним посом буду, коли сповниш мені тую одну просьбу.. Предцьв тобі все одно.. в найгіршій разі не поїдеш на лова.. Я кожде твоє бажанє чита-

ти му з твоїх очий.. тільки забери мене звідти.. скоро, скоро, бо душу ся..

Граф здвигнув плечима.

— Бідна! має горячку.. Прошу положити ся до ліжка, а ручу, що спокій дуже корисно вплине на розстровні перви.

— Агеноре! Так ти не хочеш зробити для мене тої дрібниці?

Замисць відповіди став граф свистати якусь каварьяну арию.

Годинник тикав рівномірно.

В сусідній комнаті тріпотав ся канарок.

— Боже!.. Моє сердце!.. Застогнала графиня.

Її біла рука притиснула сфільовану грудь, а чудова ясноволоса головка безсильна опала на диван. Граф підніс жінку і положив її на канапі, пробурмотівши тихо:

— Знаємо ся на тім!..

І притиснувши гузік від дзвінка, приказав коротко: — Жероме! Чай!

В тій хвилі увійшов до комнати марграф Гіянтин, славний мисливець, котрий що йно повернув з ловів на льви.

— Що ту дієть ся? — спитав здивований.

Граф показав спокійно на зімлілу жінку і говорив обпаленому ловцеві:

— Затям собі тоє! На жінки можна ділати тільки неуступчивою мужескою силою. Серце мужчини повинно бути мов з дамакинської криці, щоби поцілує жінки не могли

єго сокрушити!.. Подружє є і може бути щасливе тільки тоді, коли сильна воля мужа все і кождої хвилі виходить побідоносно з боротьби.

Жером приніс чай, а графиня порушила ся і —

Так далеко довів пан Шілясі свою повість, коли нараз з сусідного покою озвав ся сильний жіночий голос:

— Я вже готова!

Шілясі заложив перо за ухо і потюпав до ідальної комнати:

— Моя душечко! — почав солодко, — потребує ще з пів години, щоби скінчити повість.

Маю дістати за неї чотириста золотих і міг би я їх відібрати зараз таки завтра, а знаєш предцьв, що завтра другий речинець ліцитаційний..

Пані Шілясі, мила і пухкенька жінка, припинала собі саме капелюх перед зеркалом. Почувши промову мужа потрясла чорною фризурою.

— Не плети дурниць! кривнула нетерпеливо. Може для твоєї приємности маю чекати пів години в капелюсі на голові? Раз! два! киянь свою писанину і надягай чорний сурдут!

Шілясі склонив голову.

— Алеж, золотенька!.. говорив несміло — не понимаєш, як оно трудно увійти пізнійше в той сам настрій.. За пів години

але що він під покривкою божого свого післанництва хоче ширити свою народність, тогди міг ся попросити зі своїми успіхами, бо тогди приходили до него ті, що бажали заспокоїти своє користолобіє. Дятого люди сьвяті жертвували свою народність, аби інших людей позискати для Бога. Далеко не потребуємо шукати. Француз Sabourin попрашав ся зі своєю народністю, зі своїм обрядом і посьвятив ся цілком для нашого народу в Америці і хоронить его перед утратою віри і народности, підчас коли „Сьвященик“ з „Діла“ лишив собі вигідну роботу горлати в „Ділі“ в користь народности. А тих Французів єсть уже більше в Америці, котрі працюють не аби як для нашого народу, підчас коли „Сьвященик“ з „Діла“ лишив собі писане нехристиянських статей. Так щож: Який пан, такий крам — яке „Діло“ такий і его дописець.

Колиж „Сьвященик“ з „Діла“ не є, як з того видно, філософом, то навіть не розумію, як він може критикувати філософів, хотійби і „ставіславських“.

Але „Сьвященик“ з „Діла“ не лише не єсть філософом, але не єсть патриотом, а бодай розумним патриотом. Бо правдивий і розумний патриот бажав для свого народа сего, що є найлучше. Але сама народність не єсть найлучшою, бо понад то є правда віра і моральність і тому народність є лиш тогди доброю, коли є злучена з правдивою вірою і моральністю. Колиж „Сьвященик“ з „Діла“ ставить так високо народність, що поза нею нічого не видить і для неї готов посьвятити усьо навіть правдиву віру, то его не можна назвати патриотом.

А вже не можу зійти з дива, як сей, що підписує ся „Сьвященик“ може ділити сьвящеників на клерикалів і неклерикалів. Ємуж повинно бути відомим з богословських наук, що клерикал походить від грецького варазу κληρος і тому кожний сьвященик находить ся в обемі повятя κληρος. Єслиж хто себе з сего повятя вилучує, то показує тим самим, що він або не є сьвящеником або на назву сьвященика не заслугоє. Дялячи отже сьвящеників на клерикалів і неклерикалів, дав „Сьвященик“ з „Діла“ доказ, що він не є навіть мірним богословом.

Єсли „Сьвященик“ з „Діла“ не заслугоє на назву сьвященика, то тим більше не заслугоє на назву католицького сьвященика і се можна виказати ясно як на долоні, що він духа католицтва не розуміє. А що до постуїв Єп. Білчевського і Бандурского, то мушу „Сьвященикови“ пояснити, що они роблять лише дятого такі великі поступи, бо мають інших від него сьвящеників. Признаю ся, що я ще не бачив між польськими сьвящениками такого, щоби кидав ся в такую нехристиянською ненавистію на своїх собратів як він. Ба я не бачив того не лиш поміж польським духовенством, але між ніяким духовенством культурних народів.

При тим насувають ся мені на гадку слова одного визначного члена нашої суспільности, що нігде не уміють так обкідати грядущим би я напевно... а так, коли піду з тобою...

— Томку! прошу тебе, не доводи мене до люті. Томку, не доводи мене до остаточности! Томку! Вже мені досить того! На фортеп'яні лежить сурдут, там висить капелюх, а ту є хустка... Раз! два!

Шілясі зітхнув глибоко і почав надягати сурдут та оглядати ся за капелюхом. Жінка пересправляла ще хвилину з поківною. Між тим відійшов до Шілясого шурин, котрий чув цілу розмову і сказав по дружньому:

— Знаєш, Томо, що? Вправді твоя жінка, то моя рідна сестра, але мушу тобі сказати, що ти є скінчений пантофель!

Шілясі позавпивав сурдут і сказав приниженим голосом:

— Затам тоє собі, мій друже, що на жінки можна впливати тільки в лагідний спосіб. Серце мужчини повинно бути мов розтоплене масло, бо подружжє є і може бути щасливе тільки тоді, коли сильний мужчина підчинить терпеливо все і кожної хвилі свою власну волю волі слабі, але чесної жінки...

(З угорської мови переклав Н. М.)

зину людей і знеохочувати до праці яку нас. У нас уважає себе кожний за найлучшого патриота, за найлучшого і найпершого члена суспільности і тому уважає ся за управненого до киненя гряди на другого, єсли він поважить ся розуміти інакше патріотизм або щось зробити інакше від него. Алеж нема нічого лекшого, як кинути на когось болотом — се потрафить кожний.

На пращанє хотів би я ще сказати „Сьвященикови“ з „Діла“, що до свого розуміння не ввійс ся він вище від темного селянина. Бо як селянин біжить чим скорше до Консистої, коли посперечає ся зі своїм сьвящеником і там жадає безуслівно, аби сьвященика усунено і то безпробовно, так і наш „Сьвященик“ з „Діла“ жадає, аби нелюбих єму собратів, а навіть Єпископа усунено. — Через те виставив він собі таке сьвідощтво убожества, думаня і моральности, що не повинен був підписувати ся навіть загальною назвою „Сьвященик“, аби не наносити нечести рускому Духовенству.

О бідний наш нарід, коли має таких сьвящеників, для котрих місце радше між анархістами ніж межі сьвящениками.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставрациях, каварнях, торговлях і приведнувати нам нових передилатників в кругах своїх знакомих.

Огляд часописий.

(„Галичанин“ іменем „народа“, а „новійшая ера“).

Знаменне, що русофіли, чим більше тратять почву під ногами, остаючись генералами без армії, тим горячіше промовляють іменем народа. Такий „Галичанин“, не видержавши конкуренції з „Прикарпатскою Русію“ і поділивши ся своїми нечисленними передплатниками з „Прикарпатскою“, тепер найдужше кричить „отъ имени народа“. Чи тим криком хоче він направити свою незавидну долю, чи такий приказ надійшов з „Сьвятійшого Синода“, щоби кричати іменем народа — досить, що „Галичанин“ зривав собі горло і надшарує нерви, щоби лише „хтось“ послухав“ его.

Ми пригадуємо собі 90 ті роки. Сила і вплив москвофілів, звязаних тоді все таки природнішими, чим тепер, узлами з нашим народом, варобила премоного пакости. На крик москвофілів в одного боку, а наших такі радикалів з другого, розбито т. зв. нову еру — добре продуманий і ширий почин до уладженя руско-польських відносин в краю. Крик москвофілів — сильних тоді чисельно, — що „запродує ся сьв. Русь“ загнав в сліпий кут народних політиків, подравняв Поляків і діло угоди розбило ся Неприродність народних відносин з того часу степенує ся з дня на день і доходить до вчянку з 8. цвітня 1908. року. На щастє народна сьвідомість підриває сили москвофілства непомірно та й само москвофілство відірвавшись від рідної почвы попадає в стан „недужого чоловіка“. Реальна москвофілська політика засновує ся на явнім вислугуваню Росії шляхом шпигунства, православної пропаганди і найочивиднійшої державної зради. Кількамісячне австро-російське напруженє довело москвофілів до ролі платних наймитів урядової Росії і ми з жахом читали, що видних русофілів арештують під замітом так низького злочину як шпигунство або намовлюваня австрійських жовірів, щоби ломили державну присягу, а москвофілська печать явно празнує ювілей російської царської родини і випикує привітні письма до царя.

І щож стало ся, що москвофіли замість дальше відклякаться до фотографічного апарату і ласки царської мошонки, покликають ся на „нарід“? Звідки ся ласкава увага до „пастуховъ и свинопасовъ“?

Нічого иншого лише повторенє історії з 90 их років. Тоді готовлено через „нову еру“ основни і условни мирного співжиття братних народів. Крик москвофілів розбив справу в почині.

Тепер через виборчу реформу до сойму є надія кинути поміст над пропасть братовбийшого спору. Нехай обом народам в мирній роботі і при користаню з рівних прав відслонить ся краший вигляд на непевну будучину. Згідний фронт згідних народів о-

берне ся своїм вістрєм проти царської Росії. Такі правдоподібні вигляди потягнуло би за собою осушенє виборчої реформи.

Москвофілство — правдивий речник царської Росії заметушилось. Треба „в імя народа“ інтригувати проти виборчої реформи, бо єї наслідки звертають ся проти Росії. „Галичанин“ не тямить ся зі страху і кричить „fortissimo“ про „нову еру“, думаючи, що й тепер удасть ся єму колишня штучка з 90-тих років. Але крик москвофілів безсилний; кричуть генерали — не видно армії. Трагічна роль царських посіпаків.

Польське громадянство, коли справді хоче мира, не повинен піти за приятелями москвофілів всеполяками і подоляками, бо їх робота — для російського царату.

Перед миром?

Здобутє Адриянополя.

Про здобутє Адриянополя напливає що раз більше подробиць, які стверджують, що купленє оно ціною всіх жорстокостей війни, які дадуть ся лише подумати. Шалений бій ведений з нечуваним завятєм, ведено від кількох днів. У вівторок досяг він вершка, а ніч з вітїрка на середу принесла цілковитий погром залози Шукрі паші. Болгари і Серби вдерли ся до Адриянополя, але Турки ще боронили ся завзято. Шукрі паша, як прарік, боров ся до останної майже хвилі, — не потверджує ся лише вість, немов би висадив ся у воздух, не могучи пережити сорому здачі.

Болгари заняли східні укріпленя о год. 4. рано. По здобутю сих укріплень кинули ся Болгари до кріпости. Турки боронили ся розпучливо. Підпалили кілька маґазинів. Вкінци Болгари переломили опір Турків і серед звуку музики вмашерували до Адриянополя.

Втрати Болгар є величезні. Коли Болгари заняли укріпленя, застали там турецку залозу зовсім вичерпану з сил.

Болгари старали ся дістатись до міста, заким Шукрі паша віддасть его на жир пожарови. Однак се удало ся єму частинно. Болгарське військо вмашерувало до Царгорода при сьвітлі горючого міста і в супроводі гуку вибухаючих бомб і шрапнелів, Адриянопіль представляє ся тепер як купа румовища. Улична борба не устає. Турецке військо в західних укріпленях не хоче піддати ся і веде борбу з нечуваною жорстокістю дальше.

Комendant Адриянополя Шукрі паша о год. 2. по пол. в середу відіслав болгарському генералови шаблю і заявив, що капітулює. Король Фердинанд болгарський, який прибув до Адриянополя, віддасть Шукрі паші шаблю. Загалом запевнено сему великому героєви, що розвучливо боронив міста і гробів Османів всі військові почести.

Упадок Адриянополя, сеї одинокої, справді сильної і хоробро оборонюваної кріпости, потягне за собою величезні наслідки і цілковитий розгром європейської Туреччини не улягає вже сумнівови.

Найновіші вісти що до паденя Адриянополя говорять таке: З Софії доносять, що число турецького війська, взятого в полон в Адриянополи вносивь 75 тисяч жовірів і 10 тисяч офіцїрів (?).

Болгарам помагало в здобуваню Адриянополя сербське військо. Про участь сего війська в облозі Адриянополя звіщають з сербського урядового жерела ось що: Після зовсім певних вістий, комендант Адриянополя Шукрі паша вислав адютанта до коменданта 22. полку сербської піхоти, висловлюючи бажанє переговорюваня що до здачі кріпости з комендантом сербської армії ген. Степановичом. Однак сей відкинув предлогу, бо не був головним комендантом обложної армії і повідомив про предлогу Шукрі паші болгарського генерала Іванова, який заявив, що сам підіймає ся веденя переговорів. Ген. Степанович відіслав отже адютанта Шукрі паші до ген. Іванова.

Сербське військо взяло геройську участь в борбі. Сербська дивізія Тімоку обсадила всі укріпленя на північно-західнім вирізку. Турецке військо, яке там находило ся, піддало ся. Сербська дунавна дивізія заняла всі важніші становища біля мосту Караґач. Війська обох армій бороли ся хоробро і витривало.

Дописець „Die Zeit“ доносить з Білгороду про великий жал, який панує в тамошних політичних кругах іза сего, що Болгари систематично промовчують про співучасть серб-

ського війська в здобутю Адриянополя. Сей сямий дописець доносить, що сербське правительство сейчас по заповідженім крокови великодержав усуне ціле військо сербське із областей які мають дістати ся самостійній Альбанії.

Радість із побіди.

Від ранного ранка ціла Софія була в руху. Шкільна молодіж ходила улицями, співаючи народні гимни; всі доми прикрашено хоругвами. О год. 10. перед полуднем роздали ся звуки дзвонів у всіх церквах. Плону перед катедрою і сумежні улиці виповнила товпа; взаїмно складано собі желаня іза сьвітлої побіди. В катедрі відправлено найперше заупокійне Богослуженє за душі погибших, опісля відісланно „Тебе Бога славим“ в привіє заступця короля, міністрів, предстваників Сербії і Греції, начальників властий. Міністра війни витано перед катедрою оваційно.

Вість про здобутє Адриянополя відбила ся і в Чорногорі радісним відгомоном. Перед турецьким посольством в Цетинії відбули ся великі маніфестации. Король Микита вислав до короля Фердинанда гратуляційну телеграму.

Вчешанне засіданє болгарського Собранія перемінило ся в почесть для побідників в Адриянополи і в почесть для пам'яті погибших.

Туреччина по паденю Адриянополя.

З Царгорода доносять, що біля Стамбулу в кількох домах вайдено величезну кількість динаміту. Поліція здогадує ся, що військова ліґа плянує замах на правительство, очікуючи хвилі, коли втрата Адриянополя урядово буде подана до прилюдного відома.

До берлінських часописий звіщають з Царгорода, що доси не потверджено урядово вістий про паденє Адриянополя. Ходять однак чутки, які викликали серед населеня велике огірченє.

Битви на лінії Чаталджи.

В часі останних операцій під Адриянополем одержали болгарські дивізії на лінії Чаталджи приказ перейти до зачіпної борби. Розпочала ся ова рівночасно з наступом на Адриянопіль, а тревала 3 дни, від 24 до 26. с. м. Протягом сих борб болгарське військо відібрало назад свої первісні становища на лінії Чаталджи.

Передна сторожа болгарська янова розпочала наступ на турецькі лінії і відіперла Турків аж поза Карасу. Місто Чаталджа находить ся в болгарських руках.

Джавід паша ще не здав ся.

Вість, немов би Джавід паша здав ся Сербам, є передчасна. Правда, що Джавід предложив капітуляцію і виданє оружя під услівєм, що він задержить шаблю, а офіцїри віддадуть шаблі, які їм опісля будуть звернені. Головна сербська квартира згодила ся на се, а Джавід паша змінив опісля становище і проволікає переговори. 15-тисячна армія Джавіда паші находить ся тепер в середущій Альбанії над рікою Скумбі.

Справа заключена мира.

„N. fr. Presse“ довідує ся, що коли відповідь балканських союзників буде звучати притакуючо, в таким случаю збори амбасадорів в Лондоні мають переобразувати ся в конференцію, до якої будуть запрошені також предстваники балканських держав і уложені будуть точки, а сей новий договір відіде опісля в жите в місце берлінського договору з 1878. року.

Болгарське правительство очікує заяви згоди зі сторови союзників, щоби дати сейчас відповідь великодержавам на їх предлоги. Після вістий з компетентного жерела, союзники приймуть предлоги і условни великодержав як основу до мирових переговорів, однак надіють ся, що великодержави пороблять їм деякі уступства що до східної границі і справи відшкодованя.

Спїр о Скодру.

Сербське правительство розпорядило, щоби комендант війська, облягаючого Скодру, понехав бомбардованя міста. Сербські дневники признають, хоч з жалем, що Скодра вже не може входити в чорногорські надії, бо дістане ся независимій Альбанії.

Що до відповіди Іссад паші, коменданта турецької залози в Скодрі, то сербські часописи висловлюють надію, що великодержави

вплинуть на турецьке правительство, що оно зневолить Ісаад пашу до призову, щоби цивільне населення вишло із Скорди.

„Reichspost“ із дилематичного жерела доносить, що положене належить уважати поважним. Коли би Черногора не згодилася на понехане облоги Скорди, то Австро-Угорщина і Італія зажадають від Європи мандату до чинного виступу, евентуально на слухай відмови здобули би ся на самостійне змішане.

В берлінських політичних кругах надіють ся, що чорногорський король Микита послухає рад великодержав в справі здержання облоги Скорди. Коли би однак зволікав се звинити, то треба би скоро розпочати кроки, щоби переставити волю великодержав.

Голоси про положене.

Болгарський посол Станцов заповідає в „Echo de Paris“, що Болгари помашерують тепер під Чаталджу, а звідси на Царгород (!).

„Narodni Listy“ одержали з Софії таку телеграму: Визначний член правительства заявив в справі овлади Царгорода (!): Надіємо ся, що тепер згодять ся Турки на корисні для нас мирові умовини. Коли би однак Порте не хотіла сповинити наших домагань, то триста гармат вишлемо на становища Чаталджи і без пардону помашеруємо на Царгород.

Обміна думок між великодержавами в справі нового положення, сотвореного наслідком здобути Адриянополя Болгарами, має відносити ся передовсім до справи болгарско-турецької границі. Є виключене, щоби великодержави згодили ся на вилку Родоста до області, яка має дістати ся Болгарії, а се з тої причини, що тоді, виринули би сейчас справи Царгорода, Дарданелів і Малої Азії, а в тих справах не могли би вже великодержави виступати в роли неінересованого посередника, лише мусіли би зайняти становище інересованих сторін.

На думку берлінських політичних кругів що до становища Болгарії при мирових переговорах, то є сумнівне, щоби Болгарія після побіди полишила давні домаганя що до границь, а за те можна уважали певною річю, що не буде (?) обставати при домаганю воєнного відшкодованя. В грошевій справі великодержави, даючи гроші, є всесильнішою стороною, а що до походю на Царгород по евентуальнім проломаню лінії Чаталджи, то енергічне суротивленє Росії буде з певністю спиваючим моментом для воєнної болгарської партії.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско к.т.: Савина; римо-кат.: Евстахія. — В неділю: руско-кат.: Алексія; римо-кат.: Квірина.

— **З галицького сойму.** Найблизше засіданє сойму має відбутися в середу дня 2. цвітня а може навіть 29. марца. На дневній черві находять ся різні предлоги кр. Виділу. Один з равійших дневників пише, що се засіданє скликаво лише тому, щоби стягнути до Львова членів комісії виборчої реформи. Сьмішне; прецьві комісія виборчої реформи повинна вже бодай від середі радити. Референт комісії гр. Стан. Бадені укладає начерк виборчої реформи на звісних основах. Наряди комісії мають потривати до 10. цвітня. Потім збере ся сойм і возьме під наряди виборчу реформу. Засіданя будуть тривати щоденно рано і по полудня. Сподівають ся технічної обструкції подоляків, всеполяків і москвичів, длятого аж по 10 засіданях ухвалено би виборчу реформу. Потім сойм займе ся бюджетом і потриває до наших великодних сьвят.

„Kur. lw.“ доносить, що посол з більшої посілости Самбірщини, Коморовський, зложив мандат. Тепер є отже опорожнених 5 соймових мандатів.

— **„Пощесть послованя“.** З двох сторін доходить нас негодованє суспільности на професорів послів д-ра О. Колессу і д-ра Ст. Дістрянського: з кругів академічної молодіжи і зі сторони виборців посла д-ра О. Колесси, які в довгим листі жалують ся нам,

що шановний пан професор під ослоною польських занять не працює ні на університеті, ні у Відні.

Сї голоси переносять ся вже і на сторінки „Діла“. О. Теодор Савойка, обговорюючи в статі „За вихованє молодіжи“ справу підмоги для бдної акад. молодіжи доторкає ся питання, чому так багато нашої молодіжи сторонить від львівського університету і утікає до Відня або до Черновець. О. Савойка між иншим пише: „Не тільки длятого деякі батьки посилають своїх дітей до Відня, щоби оминуть буч, бо де важить ся доля народа, там переважна часть батьків не пожулає ні себе, ні рідної дитини; але длятого, бо на львівський університет найшла пощесть послованя, а не науки. Здібнійший і пильнійший хлопець не має нині у Львові що робити і пре ся на чужину, хоч там і гірше бідує“.

Пригадуємо, що ні проф. Дістрянський, ні проф. Колесса не оголосили на літний курс ні одной години викладу. Сидять у Відні, або їздять над Адриятик.

Чи се лінивство, чи несовістність, чи прями кляни устроюють собі ті панове із суспільности в хвилі, коли у нас робить ся такі зусилля о власний університет!

— **Зміни віроісповідань у Львові.** В січні с. р. змінило у Львові віроісповіданє 28 осіб. Межи ними є 20 осіб (11 мужчин і 9 женщив), які покинули наш гр.-кат. обряд і прийняли римо-кат. Крім того 1 протестант і 2 жидівки прийняли римо-кат. обряд, а 4 римо-кат (1 муж. і 3 женщ.) і 1 жид прийняли протестантствє. Межи відпавшими від гр.-кат. обряду є 16 вільного стану, а 11 в віці між 21—30. роком.

— **В справі Бендасюка.** Оноді виїхав зі Львова слідчий судия радник Рибіцький до села Граб, ясляного повіта, щоби перевести дождженя в шпигунській афері Бендасюка і его товаришів.

— **Переселенє до Прус.** З Кракова доносять, що сьми днями переїхало через тамошний дворець до Прус дуже много сезонних робітників. Шо дня прибуває окремими поїздами коло тисяч переселенців. Чимало їде також і до Чех. З самого мостиского повіта виїхало там 8.000 осіб.

— **Огонь.** В селі Хлопи, рудецького повіта, згоріло оноді 31 селянських загород разом зі всіма привасами збіжа і паші. Шкода вносить 42.400 К і була ледви в половині обезпечена.

— **Нещаслива пригода на Вислоці.** З Рящева доносять про випадок, якого жертвою впало кільканадцять людей. В ночи з вторника на середу, 26. с. м. гурт селян з Любівя відводив американських переселенців на зеліничий дворець Чудец. Заки вернули ся, піднесла ся повінь на Вислоці так, що не можна було човном переплисти. Мимо опору перевозника, селяни всіли на човен і хотіли переплисти ріку. В середній ріці човен вихилив ся а весь гурт впав в воду і утопив ся. До вчера виловлено 16 тіл. Інших шукають.

— **Убийство.** Дня 24. с. м. убили Л. Квінтюк, господар в Кривчицях, і его жінка, свого шурина І. Стана, господаря зі Знесіня. Причиною убийства було пиянство і непорозумінє о поле.

— **Наслідки повени в Америці.** Шкоди, які наробила онодішна повінь в північній Америці, не дадуть ся покищо точно обчислити, бо всі телефонічні і телеграфічні полученя є майже повсім знищені. Крім сего вода не опадає, так, що до деяких місцевин не можна в віякий спосіб дістати ся. Низше подані числа є лише частию жертв сєй великої катастрофи. І так сотки мостів знищені. Місто Даймон зовсім збурене, ціле стоить в огні. Посадник просив, щоби ему прислали динаміт, бо хоче висадити в воздух загрожені огнем будинки і в сєй спосіб здержати огонь. В Индиянополі згинуло 200 осіб, а в Колумбії 150. Загалом обчислюють, що згинуло що найменше 1.300 осіб. Материяльні шкоди вносять коло 50 міль. долларів. Мільон робітників втратило працю. Страти в торговлі не дадуть ся оцінити. В Пітсбурзі стоять сотки промислових заводень під водою. Рух в них здержано. 50.000 робітників є без занятя і кусня хлїба. Після найновіших вїстий в Дайтон згорів готель з 200 особами.

— **Холмщина причиною незгоди.** Петербурські дневники доносять, що в тамошних міністерствах виривають непорозуміня що до будучого уладженя Холмщини. Міністер внутрішних справ Маклаков хотів би заосмотрити Холм-

щину в найбільшійшій урядничі етапи і в посади значно лучше вивіновані чам в російських губерніях. Сему противлять ся премієр Коковцев і державний контролєор Харітонов, які держать ся сего, що велика що до простору і населеня губернія не вимагає надзвичайного етату. Справу сю порішить комітет міністрів.

— **Самеубийство кн. Віндішгреца.** З Ряму доносять, що там помер оноді нечаяно кн. Вінкентий Віндішгрец, аташе при тамошній австр.-угор. амбасаді. Покійний мав 31 літ і був одиноким сином кн. Альфреда, предсідника австрійської валати Вельмож. По вїстям берлінських дневників, кн. Вінкентий свовив самеубийство. Причиною мали бути фінансові клопоти. Після инших властивою причиною була нещаслива любов.

— **Крадуть без кінця.** З Одеси доносять, що в останнім тижні викрито мільонові спроневереня на тамошній митовій коморі, на почті і полуднево-західних зелізницях. До міста наїхало повно різьких ревизорів і контролєорів.

— **Географічний конгрес.** З Ряму доносять, що на Капітолю отворено вчера межинародний конгрес. На отвореню був присутний король і его міністри.

— **Зелінична пригода.** Онодішної ночи наїхав коло 12:20 год. особовий поїзд, повний робітників, які їхали до Чех, на двірці Богумиловиці на виші вози. Доса зголосили ся три робітники з легкими ранами. 4 вози є ушкоджені.

— **Згоріла фабрика.** З Соснівця доносять, що вчера згоріли там печатні заведеня Ермоловича і Бергмана. В наслідок пожежі лишило ся кількасот робітників без праці.

— **Чий чек?** В північнім експресовім поїзді найдено на двірці в Парижі в однім з возів паспорт, виставлений німецькою амбасадю в Римі на імя Таріто Россі і чек на 15 мільонів марок. Власник доси не зголосив ся.

— **Випадок з самоходом.** В Берліні впав самохід, виминаючи віз з молоком, на трамвайний віз. З самохода випало шість подорожних і шофер. Три подорожні і шофер згнули, а три тяжко покалічили ся.

— **Вибух вулькана.** Вигаслий давно вулькан Апац, на полудне від Петропавловска, дає тепер знак житя і викидає з себе пісок, дим і порохи.

— **Дві жертви любови.** Нотарияльний соліцитатор Фліс в Жабу, любив ся з одною молоденькою жидівочкою. Коли наслідки любови не дали ся вже укрити, втікли обов залюблені в гори. По кількох днях найдено їх в одній гуцувській хаті. Коли ввійшов батько дівчини до середини, Фліс убив револьвером свою любовницю, а відтак себе.

Оповідсти.

— **З акад. гімназії у Львові.** Попередній іспит для екстерністів, котрі одержали дозвіл здавати іспит зрілости в літнім речинці 1913 в ц. к. академічній гімназії у Львові, відбуде ся в поведілок, дня 14. цвітня с. р. Дотичні екстерністи мають зголосити ся день перед іспитом в канцелярії Дирекції і зложити приписану таксу. — *Дирекція.*

— **Товариство руских публичних послугачів у Львові** подає отсим до відома, що як передше так і тепер виконує всякі замовленя входячі в обєм публичних обслуг міста Львова та виконує всякі перепровадження своїми членами під фірмою Х. М. Вайзер, ул. Руска ч. 1. — По причині, що магістрат міста Львова, а відтак ц. к. Намісництво відкинуло просьбу о концесию на фірму Товариства — проте товариство руских публичних послугачів ввійшло в умову з фірмою Х. М. Вайзер з тим, що всі замовленя зголошені чи в фірмі чи у одиноких членів виконують лиш члени Товариства. При тим, зазначає ся, що Товариство робить дальші заходи коло узисканя власної концесії, а лиш щоби дати жите своїм членам, мусіло Товариство на разі ввійти в спілку з п. Х. М. Вайзером.

— **Служба селського листаря** З днем 1. цвітня с. р. заводить дирекція почт і телеграфів службу селського листаря при почтовім уряді в Блудниках в двох округах, а імено: в поведілки, середі і пятниці для місцевин: Букачівці, Курпів і Острів, а у вторника, четверги і суботи для місцевин: Селаска і Темерівці.

— **З зелізниць.** Дня 2. цвітня 1913., о 9. год. відбуде ся в торгових магазинах в Стрию прилюдна ліцитація невїдобраних товарів, як: розоліси, лікери, коняк, вино, мід, мінеральна

вода, дикорія, оцет, селедці, мило, скіра дрїт і т. п., о скілько до того часу їх не викуплять.

Жаука, умілість і письменство.

П. Василь Барвіньський, український музик.

Три рецензії з Праги 1913. „Deutsch Abendblatt“, „Prager Tagblatt“ і „Bohemia“, принесли милу вїсть, що п. Василь Барвіньський, укінчений консерваторист в Празі, виврав собі миле поле руско-народної музики, дав чути свої питомі музичні композиції: 2 прелюдії, і серенаду на фортепян, українські пісні а) Вечером в хаті, б) В лісі — на Sopran, а на останку Violino і Cello з фортепяном яко музичне Trio — Рецензия згадала, що він в Празі із своїх музичних продукцій вже знаний, грав перше, грав тепер в Празі а 2 роки тому грав на вечерницях Шевченка у Львові.

Ті рецензії писані язиком для загалу, а ми переводимо їх на язик музикальний, з ріжними окремими відділами музики — вітаємо его яко сьвіжу, здібну силу з певною рутиню на полю руско-народної музики і підносимо шо:

1. П. Василь Барвіньський є з заводу здібний п'яніст, а коли сам свої композиції грає, то впадає в запал, так їх сильно відчуває — а сей музикальний дар не кождому є даний.

2. Его техника на фортепяні стоить на висоті вимог, а що солідно трактована, то зацікавила чеську публику, котра его тепло оплескувала.

3. Его музичні композиції, пісні, ужате інструментів доказує, що він знає вимоги камерної музики, знає їх устрій, чи пише на фортепян, чи Violino, чи Cello, чи на голос — Sopran, — знає їх реєстри, добрі і слабі їх сторони.

4. Головна річ у него, се перевага мелодійности; по сій пізнали Чехи, що він є Русин, в его композиції гарні музичні гадки, народні мелодії. Се его заслуга.

5. Ритм музичний пульс, рух в его композиції оригінальний, рухливий, живий, чарує багато особливо в Коломийці Final Trio. Сам его музика жива, рухлива — а сям так він переняв ся, що і там, де спокою надїяти ся можна, его пульс ще живе бо.

6. Музичні форми, его музичне Trio Violino-Cello-фортепян, звязлі, нерозволоклі, доказують его зрілість. — Allegro жваве, повне темпераменту Andante, осередок, лагідне, сумне, чутливе — а конець палкий живий пристрастний, жвавий, ритмом танцю Коломийки поривають. Є се ціха правдиво славянсько-руска — а пятаю, що зрозуміло трактував музичний свій твір, самфонічно-поліфонічно умів Trio разом споїти, разом повести їх тонічно змалювати, — за се зібрав оплески.

7. Дух его музичних творів руско-народний, его зужитковані теми ціхують головний настрій нашої сентиментальної української пісні, закрушують тонами мелізмами народними дробами тонами — его настрій духа є славянський сум, тої, навіть там, де змагає весело говорити, а се є вірно питома народній музиці. Руский народ сьміє ся крізь сльози. — Честь ему, що не покидає ся рускої неньки старенької; навіть і у високих музичних творах закрушає духа народною красою а накриває его легкою гармонією.

8. З густом, народним смаком накриває ті народні мелодії легким гармонійним аккомпанїяментом, а таким обробленем пірвав серця слухачів. З нашої сторони запевняємо его, що лише на полю народної мелодії, народних красок, народного ритму, легкої народної гармонії всьміє усе серця слухачів поривати, а себе на вижину народної музики поставити.

9. Вершок в музиці осяг він ясними контрастами музичними і его форм; се головна окраса его Trio. Де нема в музиці контрасту, там є монотонія, там композитор заспалий, млавий, нудить, там нема житя; а в музичнім Trio его є всюди контраст в ритмі, мелодіях, тонах, барві, то Violino, то Cello, то фортепян все живе, рухає ся, живе, говорить, стогне, сміє ся, тішить ся — весь твір его і він сам живе.

10. Мимо взорів, якими користували ся всі великі музики, а так і він є самостійний, вже в самім доборі ритмів, мелодій, спочив — є самостійність велика.

Тішимо ся ним яко українським народ-

ним музиком і будемо тішити ся, поки любе народне поле музики не покине, бо лише доти може дійсно бути окремо самостійним — а певнісьмо, що збере не оден заслужений лавр, чого ему з серця желаємо.

II. Бажанський.

Олександр Барвінський.

Спомини з мого життя.

(Дальше).

14. Нові мої клопоти. Вїзд на лічене до Гляйхенбергу. Личне знаомство у Відні з д-ром Йорданом.

Не скінчили ся досьвїди, якими Всевишній почав навіщати мене і мою родину, бо над моїм щастем і гараздом повисла нова темна хмара. Служба моя в учит. семінарії була вельми трудна. Велике число годин понад 20, крім педаг. конференцій, безліч задач, надмірне перепоовнене клас (понад 60 а навіть понад 70), наслідком того конечність незвичайного висилку в научувано, щоби осягнути бажаний вислід, відбила ся відменно на моїм здоровлю. До того перехід з переповненої і задушної класи до иншої змної як ледівня (одну таку класу звернену до півночі називали ми Сибіром) а наслідком того нагла зміна теплоти довела мене до того, що я занепав на гортанний нежит. Недуга погіршала ся наслідком того, що я не переставав учати (бо заступитись в школі було вельми трудно), лічив ся при тім інгаляціями а се в слотливу пізну осїнь ще погіршувало стан здоровля.

Так перетягнув я до весни, а коли гортанний нежит дійшов до того ступня, що трудно було мені говорити в школі задля хрипки (а вжеж головно історія і географія тай і наука язиків, руского і німецкого вимагали устного викладу й безнастанного говореня, що напружало голосниці і подражнювало горло), був я приневолений просити о відпустку і звернути ся о пораду до львівських лікарів, давно вже покійних д-ра Кшечуновича і д-ра Ясїньского. За порадою сих лікарів виїхав я в половині мая 1880. р. лічити ся до Гляйхенбергу, в Стїрії (за Градцем).

По дорозі задержав ся я у Відні і при сій нагоді відвідав д-ра Йордана колишнього редактора Slavische Jahrbücher (видаваних в Липску 1843—1847), що після Шузельки обняв видавництво політичного тижневника „Die Reform“. Як за редакції Шузельки, так і за Йордана був я сталим дописцем „Reform-и“ і поміщував там статі і доноси про всякі наші справи. Др. Йордан проживав в Майдлінгу серед гарної природи, наче на селі. Хоч уже підхожий віком і зовсім посивілий, був др. Йордан вельми живої і принадної вдачі та милої поверховности. В сорокових роках XIX. ст. займав ся він яко видавець Slav. Jahrbücher вельми пильно славянськими сиравами, а також тодішними відродинами руского народного життя. Однак переселивши ся у Відень, перестав слїдити за розвитком наших відносин і тепер наші справи були для него зовсім темні. Але замітивши у него велику цікавість до наших справ, розговорив ся я з ним вельми широко так, що оба ми й не зглянули ся, що розмова протягнула ся більш двох годин, а мені треба було готовити ся у дальшу дорогу. Прощаючи ся сердечно зі мною, якби з давним знакомим і другом, заявив др. Йордан, що десятки листів булоб ему не пояснили так наших справ народних, культурних, релігійних і політичних, як ся устна розмова. Тому просив мене, щоби я з поворотом, задержуючись у Відні, знов его відвідав, однак обставини так склали ся, що я не міг его в друге відвідати і ми більше в житю не бачили ся.

В ранці 16. мая, в суботу, саме перед лат. Зеленими святами, виїхав я з Відня до Гляйхенбергу південною залізницею. Задля Зелених свят вибирали ся товни прогульковців з Відня, погуляти на лонї природи, отже поїзд був набитий. Я случайно попав у такий переділ, в котрім сусїдом моїм був турист Німець, що десять літ подорожував по австрійських краях і тепер в туристичнім одягу і нацьвяхованих альпейских черевиках вибрав ся в дорогу. Другий мій сусід в передлї, а знакомий тамтого, їхав домів на свята. Дав-

нійше також подорожував він по альпейских краях та знав кожду закутину і кождий вершок в горах, кожде сїльце і церквцю або замчище. Прислухавшись їх розмові, подумав я собі: Такто Німці знають свій край! Дізнавшись, що я з Галичини, та що вперше їду туди, уступили они мені місце коло свого вікна і стали наперейми оповідати про всю та показувати, чогоб я сам був не знав і не замітив, хоч би й десять раз туди був переїздив. Іменно вельми цікава і чудова околиця від Паербха до Семерінгу. Не знати, чому більше дивуватись, чи природі, що так романтично-дику прикрасила сі сторони пасмами, верхами і скелями різного виду, то вагами цілковито, то прикритими темним плащем ялиновим і смерековим, поперевераним яснозеленими платками і смугами модрина, або пишнозеленими полями, чи людскому промислови і розумови, що змів сю дику природу опанувати і підклонити під свої потреби й цілі. Се так звана Semmeringfahrt, котрої не можна навіть в найбуїнійшій уяві і приблизно собі уявити.

Поїзд спинав ся з рівнини в гору і тягнув ся щораз висше, описуючи вужовату дорогу по горах, окружуючих гарні долини, заселені осадами. Таким способом повертає поїзд кілька раз на те саме місце, але щораз висше або з иншого боку. Дорога веде збоку гори, з котрої скопано землю на стілько ширини, щоби було місце покласти шини, а декуди викована дорога в скелях цїкавої формації, то знов переходить з гори на гору віадуктами кількоповерховими понад глибокі пропасти і долини або перерізує ся тунелями (всіх є 13) поїзд висшї верхи. Якось дивно робить ся чоловікови, як щойно бачив соняшне світло а в сїй хвилі попадає в темряву, котрої не в силі розвїгнати навіть лампки позасвїчуванї в передїлах возів.

(Дальше буде).

Телеграми

з дня 28. марця.

Відень (ТКБ). Цісар приняв відставку намісника Тироля гр. Штїгельфельда і надав ему при тій нагоді велику ленту ордеру Франц Йосифа. Наслідником его іменованій гр. Фридрих Тагенбург.

Відень (ТКБ). До зниженої тарифа для перевозу навозів в Галичинї і Буковинї, яка обовязує від 1. марця, влучено також і суперфосфат.

Софія (ТКБ). Перед капітуляцією Шукрі папа приказав знищити всі арсенали і магазини з поживою.

Царгород (ТКБ). Останна телеграма Шукри паши з 25. с. м. звучить: Ворог розвинув нинї сильний наступ. Кривавий бій веде ся, ще не знати як скінчить ся, але если ворогові буде поводити ся, висаджу у воздух всі форти і не забуду знищити і свята місця, щоби їх охоронити перед ногами невїрних. Тепер оцху всі прилади радїотелеграфії. Если ворог побідить, то вїйде не до міста, але до підмінованих звалищ.

Софія. Король Фердинанд прийняв Шукру пашу в адриянопільскім касивї військовим і похвалив его геройство та віддав ему набалю.

Льондон. Бюро Райтера дізнає ся, що Болгарія має прихилати ся до посередництва великодержав.

Олава (ТКБ). Вчора отворено тут шлеский сойм.

Брегенция (ТКБ). Вчора отворено передаруляньский сойм. Представник правительства, радник Двора гр. Тун, предложив начерк закона в справі заложения інституції краєвої оборони в Тироли і Передаруляній.

Мадрит (ТКБ). Король Альфонс зрапав ся оноді при грї гольфа.

Атени (ТКБ). Вчера перед полуднем прибув до пристани в Піреї корабель „Амфітріта“ з тілом короля Юрія.

Петербург (ТКБ). Державний секретар міністер Фінляндії, бар. Лянгоф, подав ся до відставки.

Петербург. У вязницях відобрало собі жите много політичних злочинців тому, що їх не обняло ювілейне помилуваня.

Оповіднене.

Рада Надзираюча „Лемківского Банку“ в Новім Санчи спілки взаїмного кредита зареєстрованої в обмеженою порукою повідомляє по мисли §. 61. статута що

IX. збичайкі загалькі збори

- тої спілки відбудуть ся дня 9. цвітня 1913 о 2. годиві по полудни в Новім Санчи в комнатах Банку с слїдуючим порядком дневним: 1) Відчитане протоколу з попередних за гальних зборів спілки. 2) Звіт Ради Надзираючої і Дирекції з діяльности Товариства за рік 1912. 3) Звіт комісії ревізійної. 4) Внесенє Ради Надзираючої що до признаня членам дивіденди і що до вї висоти і що до розділу чистого зиску. 5) Вибір 5 членів до Ради Надзираючої і 2 членів яко заступників. 6) Одобрєне вибраних Радою Надзираючою: одного члена Дирекції, одного члена заступника Директора і трох членів комісії ревізійної. 7) Внесеня членів Ради Надзираючої, Дирекції і членів Товариства. Новий Санч дня 25. марця 1913. о. Василь Смолинський, предсїдатель. 212(1) Іван Кутковський, секретар.

Дяка потребує від 1. мая парохія Качика в добрим голосом, молодого не жоватого, іспитованого, щоби міг провадити хор. Платня 40 корон місячно, мешканє і доходи. Близша відомість греко-кат. Ур. пар. Качика, Буковина. 511(10)

!!! Свій до свого !!!

Перший Український Висилковий Дім Музичних Струментів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

поручає по найдешевших цінах: скрипки басы, цитри, флети, клярнети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокільські, сїчові, читальняні й шкільні струнні або дуті оркестри на всякий склад. Цінник даром.

Рух залізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені г р у б и м друком. Години нічні від 6:00 вечером до 6:00 рано означені підчеркненим чисел минутних.

Вїзду зі Львова

з головного двірця:

- До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10. *) до Ряшева. †) до Мпани. До Підволочиск: 6:10, 10:35, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13. †) до Красного. До Черновець: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:55*, 11:00. *) до Станіславава, †) до Коломиї, *) до Ходорова кожного попередного дня перед недїлею і святюм. До Стрия: 6:00, 7:30, 1:45, 6:50, 11:25. До Самбора: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56. До Сокаля: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*. *) до Рави рускої (лише в недїлі). До Яворова: 8:40, 5:45. До Підгаць: 5:55, 4:53. До Стоянова: 7:55, 6:00.

з двірця „Львів-Підзамче“:

- До Підволочиск: 6:25, 10:55, 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30. †) до Красного. До Підгаць: 6:09, 1:21*, 5:15, 10:40§). *) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і недїлю. До Стоянова: 8:12, 6:17.

з двірця „Львів-Личаків“:

- До Підгаць: 6:28, 1:40*, 5:36, 10:52§). *) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і недїлю.

Поїзд поспішній зі Львова до Підволочиск відїздить о год. 2 мін. 16 по полудни в перону 2, Нр. сходів II. Поїзд особовий зі Львова до Красного відїздить о год. 2 мін. 50 по полудни із західного тору перону 4 Нр. сходів IV. Поїзд особовий зі Львова до Станіславава відходять о години 2. мін. 35 по полудни в перону 3 Нр. сходів III.

з головного двірця:

- До Брухович: що дня: 6:02.

Поїзі! Нові книжки. Поїзі!

Вже виїшли з друку дуже красні і займаючі повістки та історичні оповіданя — виданя Українського Педагогічного Товариства.

Новість!

- Ч. 166. „Зоря Півдня“ Ю. Верного (перекл. М. Капія) дуже займаюча ілюстрована повість 158 стор. друку. Цїна книжки бр. 80 с. опр. 1:00 К
- 151. Малі козаки: (І. Петренко) ілюст. істор. оповід. бр. 30 сот. опр. —50 "
- 152. На вакаціях: повість бр. 30 с. оправна —50 "
- 153. Орлеанська дївчина: істор. оповід. бр. 40 сот. опр. —60 "
- 154. Записки недоброго хлопця опов. брош. 40 с. опр. —60 "
- 162. Наші невидимі вороги: (Л. Марків) бр. 40 с. опр. —60 "
- 163. Як незнайко став муравлем та що він тоді цікавого бачив: (А. Овшук) бр. 20 с. опр. —35 "
- 167. Без старших: комедійка в 2 дїях бр. —12 "
- 169. Рїздво Марусї: сценічний образок в 1 відслонї бр. —06 "
- 170. Збиточники: (М. Єремєєв) жарт з життя дїтей в одній дїї бр. —06 "

Книжки висилає лише за попередним надісланєм готівки канцелярія Українського Педагогічного Товариства у Львові, ул. Мохначного 12. 508(10)

Буддаїзм

а старші системи індійської філософії і християнство — по цїні 4 К 60 сот. оправлений в півполотно а по 4 К брошурований: в Церковній штудї в Станіслававі; в Доставї в Станіслававі і Перемишлі; в Народнім Базарї в Станіслававі і у о. Ф. Щепковича в Станіслававі ул. Липова ч. 14. — В тих самих місцях можна також дістати „Шідливість спиритизму“ по цїні 50 сот., з котрого весь дохід призначений на Церкву.

Крізду до Львова

на головний дворець:

- З Кракова: 2:22, 5:45, 7:25, 8:50, 1:10 10:05, 1:30, 2:00§), 5:40, 7:25†), 8:25, 9:50. *) з Тарнова. З Підгач: 7:20, 11:30 2:15, 305. (0:30 10:48†) †) з Красного. З Черновець: 12:05, 5:15§), 5:45†), 7:40, 10:25*) 1:55, 5:52, 6:26, 9:34. *) зі Станіславава, †) з Коломиї, §) з Ходорова кожного слїдуючого дня по недїлі і святї. Зі Стрия: 7:28, 11:40, 4:25, 6:45, 11:00 і римо-кат. свята. З Самбора: 7:50, 9:55, 2:10, 8:30 Зі Сокаля: 7:10, 1:25, 7:57 З Яворова: 8:12, 4:20 З Підгаць: 11:10, 10:20 Зі Стоянова: 10:01, 6:30

на дворець „Львів-Підзамче“:

- З Підволочиск: 7:01, 11:11 2:00, 5:10, 10:12 10:31†) †) з Красного, З Підгаць: 7:26*) 10:49, 6:29*) 10:01, 12:00§) *) з Винник, §) з Винник лише в суботу і недїлю. Зі Стоянова: 9:21, 6:11

на дворець „Львів-Личаків“:

- З Підгаць: 7:08*), 10:31, 6:11*), 9:41, 11:43§) *) з Винник, §) з Винник в суботу і недїлю.

Льокалькі поїзди.

на головний дворець:

- З Брухович: що дня: 6:55.